

Pressemeddelelse

Luxembourg, den 3. juni 2021

EU er nødt til at intensivere sin indsats mod desinformation

Desinformation er et alvorligt og voksende problem i hele EU. I 2018 udsendte EU en handlingsplan for bekæmpelse af desinformation. Denne plan var relevant, da den blev udarbejdet, men den er ufuldstændig. Dens gennemførelse er stort set på rette spor, men den er blevet overhalet af nye trusler. Sådan lyder konklusionen i en særberetning, som Den Europæiske Revisionsret offentliggør i dag. Revisorerne konstaterede, at der er brug for mere koordinering på EU-niveau, og at medlemsstaterne bør intensivere deres engagement, f.eks. i systemet til hurtig varsling. Der er også behov for at forbedre overvågningen af onlineplatformene og styrke deres ansvarlighed samt at udarbejde en sammenhængende EU-strategi vedrørende mediekendskab, som omfatter desinformation.

"Ethvert ondsindet og tilsigtet forsøg på at undergrave eller manipulere den offentlige mening udgør en alvorlig trussel mod EU. Samtidig er det en stor udfordring at bekæmpe desinformation, fordi EU bør gøre dette uden at handle i strid med sine grundlæggende værdier og f.eks. begrænse menings- og ytringsfriheden," siger Baudilio Tomé Muguruza, det medlem af Den Europæiske Revisionsret, der er ansvarligt for beretningen. *"EU-handlingsplanen for bekæmpelse af desinformation var relevant, da den blev udarbejdet, men den er stadig ufuldstændig. Vi anbefaler, at EU's indsats mod desinformation intensiveres, og at koordineringen forbedres."*

EU-handlingsplanen for bekæmpelse af desinformation har ført til positive udviklinger, men ifølge revisorerne er ikke alle dens løfter blevet indfriet. Planen indeholdt relevante foranstaltninger - f.eks. tilbagevisning af desinformation og mindskelse af vildledende indholds synlighed - men den er ikke blevet ajourført siden 2018, selv om desinformationstaktikkerne, -teknologien og -aktørerne hele tiden ændres. I december 2020 offentliggjorde Kommissionen handlingsplanen for europæisk demokrati - som omfatter foranstaltninger til bekæmpelse af desinformation - uden præcist at angive dens relation til 2018-handlingsplanen for bekæmpelse af desinformation. Revisorerne advarer om, at forfølgelse af de samme mål under forskellige initiativer gør koordineringen mere kompleks og øger risikoen for ineffektivitet.

Formålet med denne pressemeddelelse er at gengive hovedbudskaberne i Den Europæiske Revisionsrets særberetning. Beretningen i sin helhed kan fås på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

EU-handlingsplanen for bekæmpelse af desinformation omfattede heller ikke fyldestgørende koordineringsordninger til sikring af, at EU's reaktioner er velkoordinerede og effektive og står i et rimeligt forhold til truslernes type og omfang. En af de strategiske foranstaltninger i EU-handlingsplanen var oprettelsen af et system til hurtig varsling, der skulle koordinere reaktioner og fælles tiltag mellem medlemsstaterne, EU-institutionerne og andre organisationer, f.eks. NATO og G7. Revisorerne konstaterede, at systemet har fremmet informationsudvekslingen, men ikke sikret koordinering af fælles kildeidentificering og reaktioner som oprindeligt planlagt. Medlemsstaterne udnytter ikke systemets fulde potentiale.

Revisorerne så på afdelingen for strategisk kommunikation under Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) og dens tre StratCom-taskforcer - East, Vestbalkan og Syd - og konstaterede, at disse har forbedret EU's evne til at forudsige og reagere på desinformation i nabolande. Revisorerne mener dog, at taskforcernes mandater og ressourcer bør revurderes i lyset af nye trusler. Databasen EUvsDisinfo, som er East StratCom-taskforcens vigtigste produkt, har medvirket til at øge kendskabet til russisk desinformation. Revisorerne rejser dog spørgsmål om EUvsDisinfos uafhængighed og endelige formål, da projektet kan opfattes som udtryk for EU's officielle holdning.

2018-handlingsplanen sigtede også mod at inddrage den private sektor og civilsamfundet i den fælles bekæmpelse af desinformation. Europa-Kommissionen udarbejdede en kodeks for samarbejde med onlineplatforme, bestående af frivillige tiltag. I de indledende faser af covid-19-pandemien fik kodeksen f.eks. platformene til at give oplysninger fra autoritative kilder en fremtrædende plads. Dette var en nyskabende tilgang. Men revisorerne konstaterede, at kodeksen ikke har holdt onlineplatformene ansvarlige for deres tiltag og fået dem til at spille en større rolle vedrørende aktiv bekæmpelse af desinformation. Målet om at øge kendskabet til desinformation og forbedre samfundets modstandsdygtighed er heller ikke blevet opfyldt, siger revisorerne. De fremhæver, at der mangler en mediekendskabsstrategi, som omfatter bekæmpelse af desinformation, og at de politikker og foranstaltninger, der skal forbedre borgernes muligheder for at tilgå, forstå og interagere med medier og kommunikation, er fragmenterede. Revisorerne ser også en risiko for, at det nyligt oprettede europæiske observationscenter for digitale medier ikke kan opfylde sine mål.

Baggrundsplysninger

Ansvar for at bekæmpe desinformation ligger hovedsagelig hos medlemsstaterne. Der findes ingen EU-retlig ramme vedrørende desinformation bortset fra artikel 11 i chartret om grundlæggende rettigheder, som omhandler ytrings- og informationsfrihed, og en række politiske initiativer. Særberetning nr. 9/2021: "*Desinformation med indvirkning på EU: tacklet, men ikke tæmmet*" kan fås på Revisionsrettens websted (eca.europa.eu) på 23 EU-sprog.

Pressekontakt

Revisionsrettens pressekontor: press@eca.europa.eu

Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691 553 547

Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu - M: (+352) 691 551 502